

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Η εφαρμογή της αρχιτεκτονικής του προγράμματος Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα αφυδάτωσε οικονομικά τους συμμετέχοντες προμηθευτές»

Το Μάιο του 2023 προκηρύχθηκε το πρόγραμμα «Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα» σκοπός του οποίου ήταν η επιχορήγηση νοικοκυριών για αντικατάσταση παλαιών ενεργοβόρων ηλεκτρικών θερμοσίφωνων με νέους σύγχρονης τεχνολογίας ηλιακούς και με παράλληλη ανακύκλωση των παλαιών που αντικαθίστανται. Η αρχιτεκτονική του προγράμματος ωστόσο ήταν τέτοια που εν τέλει οδήγησε τους προμηθευτές και κατασκευαστές που συμμετείχαν σε αυτό να «δανείζουν» ρευστότητα στα δημόσια ταμεία θυσιάζοντας τη δική τους βιωσιμότητα εν καιρό μάλιστα πληθωριστικής και ενεργειακής κρίσης. Το επιτελείο της ΝΔ οφείλει να αποπληρώσει άμεσα τους τελικούς δικαιούχους αλλά και να αξιοποιήσει τα αρνητικά στοιχεία εκτέλεσης του εν λόγω προγράμματος προκειμένου για διορθωτικές ενέργειες κατά το σχεδιασμό επόμενων αντίστοιχων προγραμμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για έργο ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» του ΕΣΠΑ 2014-2020 δημόσιας δαπάνης σύμφωνα με την προκήρυξη ποσού 148 εκατ. € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και εγκεκριμένου προϋπολογισμού άμεσης ενίσχυσης ποσού 52 εκατ. €. Ως καταληκτική προθεσμία υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ορίστηκε η 20^η Ιουνίου και αγοράς η 24^η Οκτωβρίου 2023. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει συνοπτικά: 1. Την επιδότηση αγοράς ενός καινούργιου ηλιακού θερμοσίφωνα σύγχρονης τεχνολογίας, 2. Την επιδότηση της δαπάνης για την εκτέλεση αναγκαίων συμπληρωματικών εργασιών αντικατάστασης του παλιού ηλεκτρικού θερμοσίφωνα με το νέο και 3. Την υποχρεωτική παράδοση του παλιού ηλεκτρικού θερμοσίφωνα στον έμπορο λιανικής από τον οποίο γίνεται η προμήθεια του νέου Ηλιακού θερμοσίφωνα.

Φορέας υλοποίησης και ελέγχου των δράσεων του έργου είναι η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, του Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ, φορέας πιστοποίησης της απόσυρσης συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης, αντικατάστασής τους με ηλιοθερμικά συστήματα και καταβολής της χρηματοδότησης στους τελικούς δικαιούχους ορίστηκε με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και

Περιβάλλοντος και Ενέργειας η εταιρεία «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε.» (Β' 2557/19.04.2023).

Σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής του προγράμματος οι ωφελούμενοι των οποίων η αίτηση εγκρίθηκε, (επιλέξιμη προς χρηματοδότηση), έλαβαν δύο επιταγές. Η μία αφορά την επιδότηση προϊόντος και η άλλη την επιδότηση συμπληρωματικών υπηρεσιών. Σημειώνεται πως η χρήση της επιταγής υπηρεσίας ήταν προαιρετική και δεν αποτέλεσε προϋπόθεση για την επιδότηση συσκευής χωρίς να ισχύει το αντίστροφο. Τις επιταγές οι ωφελούμενοι τις εξαργύρωσαν σε προμηθευτές της επιλογής τους μειώνοντας το τελικό ποσό που κλήθηκαν να καταβάλουν για την αγορά του νέου θερμοσίφωνα ή αντίστοιχα για την παροχή των συμπληρωματικών εργασιών. Στην ουσία ο ωφελούμενος μεταβίβασε την επιταγή στον προμηθευτή ο οποίος τη δέσμευσε για να την εξαργυρώσει σε μεταγενέστερο χρόνο (αφού ολοκληρωθούν η πώληση και παράδοση) υποβάλλοντας αίτημα εξαργύρωσης για να εξοφλήσει μερικώς το παραστατικό πώλησης στο οποίο περιλαμβάνεται ο επιδοτούμενος ηλιακός θερμοσίφοντας. Κατόπιν, ο φορέας πιστοποίησης διενεργεί εκκαθάριση των συναλλαγών σε μηνιαία βάση ούτως ώστε να προσδιορίσει τα ποσά προς πληρωμή που αντιστοιχούν σε κάθε προμηθευτή και κατόπιν καταβάλλει την αξία της κάθε επιταγής απευθείας στον εκάστοτε προμηθευτή. Αναφορικά με τις περιοδικές πληρωμές προς τους προμηθευτές προβλέφθηκε να πραγματοποιούνται τον επόμενο ημερολογιακό μήνα από το μήνα εκπλήρωσης αθροιστικώς των προϋποθέσεων της ολοκλήρωσης της μηνιαίας περιοδικής εκκαθάρισης συναλλαγών από το φορέα πίστωσης και πληρωμών και της εκταμίευσης των αντίστοιχων πιστώσεων προς αυτόν. Το άρθρο 3 της Β' 2557/19.04.2023 ΚΥΑ ορίζει ως προς την καταβολή χρηματοδότησης στο Φορέα Πιστοποίησης ότι αυτή διενεργείται τμηματικά και ειδικότερα η 1^η δόση ανέρχεται σε ποσοστό μέχρι 20% του προϋπολογισμού της δράσης και οι επόμενες δόσεις ανάλογα με την πορεία ολοκλήρωσης των αιτήσεων και την εξέλιξη της δράσης. Κατόπιν, ο φορέας ο οποίος είναι και υπεύθυνος για τη δέσμευση των ποσών χρηματοδότησης και τη διενέργεια πληρωμών στους ωφελούμενους τελικούς δικαιούχους πιστοποιεί την καταβολή τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της σχετικής ΚΥΑ.

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας οι εγκεκριμένοι προμηθευτές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα αριθμούν 3.131. Παράλληλα, τα στατιστικά στοιχεία προόδου υλοποίησης του προγράμματος ως προς τις πωλήσεις κατά την 16^η Μαΐου 2024 έχουν ως εξής:

	ΕΠΙΤΑΓΕΣ	
	Επιταγές Προϊόντος	Επιταγές Υπηρεσίας
Έχουν εκδοθεί	92.902	92.902
ΠΩΛΗΣΕΙΣ		
Είναι διαθέσιμες προς χρήση	24.692	42.538
Έχουν δεσμευθεί σε έμπορο	68.210	50.364

Προκύπτει ότι το ποσοστό δέσμευσης επιταγών από εμπόρους ανέρχεται σε 73,42 και 54,36% για προϊόντα και υπηρεσίες αντίστοιχα.

Με βάση τα περιγραφόμενα στον οδηγό του προγράμματος και στη βάση των οποίων οι προμηθευτές αποφάσισαν να συμμετέχουν σε αυτό θα αναμέναμε να τηρείται το χρονοδιάγραμμα καταβολής των πληρωμών προς αυτούς. Πρόκειται για

έναν κρίσιμο παράγοντα υπό την έννοια ότι οι προμηθευτές (έμποροι λιανικής, επαγγελματίες υδραυλικών εγκαταστάσεων και κατασκευαστές ηλιακών θερμοσιφώνων) θεώρησαν πως η χρονικότητα των χρηματοροών θα τους επέτρεπε να καλύψουν τις οικονομικές, φορολογικές κ.ά. τους υποχρεώσεις. Εντούτοις, κλήθηκαν να καταβάλλουν επί παραδείγματι το συνολικό ποσό αναλογούντος Φ.Π.Α των παραστατικών πωλήσεων ηλιακών θερμοσιφώνων του προγράμματος χωρίς να έχουν εισπράξει εδώ και μήνες κανένα ποσό.

Με δεδομένα τα ανωτέρω, τη συμμόρφωση που πρωτίστως οφείλει να επιδεικνύει το δημόσιο ως προς τις υποχρεώσεις του και σε συνδυασμό με την αναγκαιότητα, σε όρους βιωσιμότητας, εξόφλησης των προμηθευτών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα «Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα»,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. Που οφείλεται η καθυστέρηση εξόφλησης των προμηθευτών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα «Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα»;
2. Από τις δεσμευμένες επιταγές 68.210 προϊόντος και 50.364 υπηρεσίας πόσες αιτήσεις εξαργύρωσης έχουν υποβληθεί και ποιου ποσού, σε τι ποσοστό έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση από το Φορέα Πιστοποίησης και πόσα χρήματα θα έπρεπε να έχουν καταβληθεί στους προμηθευτές προϊόντων και υπηρεσιών αντίστοιχα;
3. Πως έχει διενεργηθεί μέχρι στιγμής η καταβολή χρηματοδότησης στο Φορέα Πιστοποίησης;
4. Πότε αναμένεται να εξοφληθεί το σύνολο των συμμετεχόντων προμηθευτών στο πρόγραμμα «Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα»;
5. Ποιο είναι το συνολικό ποσό Φ.Π.Α. που εισπράχθηκε από το δημόσιο και αντιστοιχεί στις εντασσόμενες στο πρόγραμμα φορολογητέες πράξεις του προγράμματος «Ανακυκλώνω – Αλλάζω Θερμοσίφωνα»;
6. Θα εξετάζαν σε μελλοντικώς προκηρυσσόμενο αντίστοιχο πρόγραμμα σχετική ρύθμιση που να προβλέπει την αναστολή καταβολής του αναλογούντος στο ποσό της επιδότησης Φ.Π.Α έως ότου αυτή καταβληθεί;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ειρήνη

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μάλαμα Κυριακή

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παπαηλιού Γιώργος

Παππάς Πέτρος